

Sedem nediel' sv. Jozefa

Autor: [Mária Kakarová](#), Sobota 2. februára 2013 o 23:07

<https://www.facebook.com/notes/sv%C3%A4t%C3%BD-jozef-marec-mesiac-%C3%BActy-sv%C3%A4t%C3%A9ho-jozefa/sedem-nedie%C4%BE-sv-jozefa/592759874083266>

Meditácie sú súčasťou knihy Hovoriť s Bohom 5, LÚČ <https://www.luc.sk/hovorit-s-bohom-5-cast>

Povolanie a svätosť sv. Jozefa

„Úcta a kult k sv. Jozefovi vznikli a rozvinuli sa spontánne v srdci kresťanského ľudu, ktorý v osobe tohto svätého patriarchu dokázal odhaliť vzor pokory, pracovitosti a vernosti v plnení osobného povolania. Medzi najrozšírenejšie pobožnosti na počesť toho, ktorý tu na zemi nahrádzal Ježišovi otca, patrí sedem nediel' predchádzajúcich jeho sviatok. Je zvykom počas každej z nich rozjímať o niektorom aspekte osobnosti svätého patriarchu, prosiť ho o príhovor, aby sme získali veľa tak potrebných milostí.“

„Podľa podania katolíckej náuky /Lev XIII. enc. *Quamquam pluries* 15. 8. 1889) svätý Jozef je po Panne Márii najväčším svätcom v nebi. Pokorný tesár z Nazareta prevyšuje v milosti a poníženosti všetkých patriarchov, prorokov, svätého Jána Krstiteľ'a, svätého Petra i Pavla, všetkých apoštolov, svätých mučeníkov i cirkevných učiteľ'ov (sv. Bernard Sienský). V prvej Eucharistickej modlitbe (Rímsky kánom) mu patrí prvé miesto hneď po Panne Márii...

Pod ochranu tohto svätého Patriarchu sú zverení všetci kresťania všetkých čias. Vyjadruje to aj krásna pobožnosť cirkevne schválených litánií, ktoré zahŕňajú všetky jeho výsady: *svätý Jozef, preslávnny potomok Dávidov, svetlo patriarchov. Ženích Božej rodičky..., príklad robotníkov, ozdoba domáceho života, ochranca panien, opora rodín, útecha ubiedených, nádej chorých, patrón umierajúcich, postrach zlých duchov, ochranca svätej Cirkvi...* Nijaké stvorenie okrem Panny Márie si nezaslúžilo také chvály ako on. Celá Cirkev v ňom uznáva svojho ochrancu a patróna. Jeho orodovanie je pre Cirkev potrebné nielen ako ochrana pred ohrozeniami, ale aj, a predovšetkým, ako povzbudenie na obnovení ceste evanjelizovania sveta a v novej evanjelizácii zahŕňajúcej kraje a národy, v ktorých kedysi ... prekvitalo náboženstvo a kresťanský život' a ktoré ,sú dnes vystavené ťažkej skúške' (Ján Pavol II. apoštolská exhortácia *Redemptoris cunctos*). Aby Cirkev mohla po prvý raz priniesť pravdu o Kristovi alebo ju nanovo hlásať tam, kde sa zanedbala alebo sa na ňu zabudlo, potrebuje zvláštnu posilu zhora (porov. Lk 24, 49; Sk 1, 8)...

V priebehu siedmich týždňov, počas ktorých sa veriaci pripravujú na sviatok svätého Jozefa si môžu obnoviť túto úctu a prostredníctvom svätého Patriarchu si vyprosiť veľa milostí a nesmiernu pomoc.“ Takto uvádza svoje meditácie na **Sedem nediel' sv. Jozefa Francisco F. Carvajal** v šiestom dieli meditácií na každý deň **Hovoriť s Bohom** a upozorňuje, že počas siedmich týždňov osobnej prípravy na sviatok svätého Jozefa môže veriaci získať veľa milostí, môže si obnoviť a prehĺbiť svoju úctu k tomu, ktorý spolu s Ježišom najviac miloval svätú Máriu a mal najužší vzťah k Bohu...

A v záverečnej kapitole píše: „Patronát svätého Jozefa nad Cirkvou je predĺžením jeho starostlivosti prejavovanej Ježišovi, Hlave Cirkvi a Márii, Matke Cirkvi. Preto bol (sv. Jozef) vyhlásený za patróna Katolíckej cirkvi (porov. Pius IX. dekrét *Quemadmodum Deus*). Ten nazaretský dom, ktorý Jozef spravoval z pozície otca, niesol v sebe zárodok rodiacej sa Cirkvi. Zdá sa teda, že ako sa Jozef vol'akedy sväto staral o rodinu z Nazareta vo všetkých jej potrebách, tak teraz obraňuje a ochraňuje svojím nebeským orodovaním Kristovu Cirkev (Lev XIII. encyklika *Quamquam plureis*). Toto vyhlásenie bolo urobené v ťažkých chvíľach, ktorými prechádzala Cirkev, naša matka, v podmienkach a z dôvodov, ktoré pretrvávajú aj dnes (porov. Ján Pavol II. *Redemptoris cunctos*). Preto sa k nemu musíme utiekať

stále, ale zvlášť vtedy, keď sa na Cirkev najväčšmi útočí, keď ju znevažujú a chcú vytlačiť na okraj verejného života, aby nevplývala účinne na životy, ktoré treba osvetliť a priviesť k Bohu. Pápeži neustále povzbudzovali k úcte a oddanosti svätému Jozefovi (Sv. Pius X.).“

Myslím si, že pozorný čitateľ pochopí, prečo redakcia k sviatku sv. Jozefa nepripravila vlastný príspevok, a prečo sme vybrali práve tieto citáty zo spomínanej knihy. Aj keď na pobožnosť siedmich nediel' je tento rok už neskoro, možno by sme o svätom Jozefovi mohli meditovať aspoň sedem dní pred jeho sviatkom a utiekať sa k nemu o pomoc v časoch, ktoré sú pre Cirkev, ale aj pre každého z nás opäť neľahké.

Kniha vyšla vo vydavateľstve Kontakt plus v minulom roku a okrem meditácií na Sedem nediel' sv. Jozefa obsahuje meditácie na slávnosti a sviatky v mesiacoch január - jún)

Prvá nedeľa sv.Jozefa

Povolanie a svätosť sv. Jozefa

1. Najväčší medzi svätcami.
2. Kedykoľvek si Boh vyberie niekoho na nejakú úlohu, dá mu všetky milosti, ktoré vyvolená osoba potrebuje na svoju úlohu.
3. Naše osobné povolanie : „pretože počítame s Pánovou milosťou
4. môžeme prekonať všetky ťažkosti“.

19.1 Dnes podľa dávnej obyčaje začíname sedemtyždňovú prípravu na sviatok svätého Patriarchu, ktorý sa počas svojho pozemského života staral o *Ježiša* a Máriu. V každú z týchto siedmich nediel' sa plní nádeje budeme snažiť uvažovať o živote svätého Jozefa, podnecovať úctu k nemu a zverovať sa do jeho ochrany.

Podľa podania katolíckej náuky svätý Jozef je po Panne Márii najväčším svätcom v nebi. Pokorný tesár z Nazareta prevyšuje v milosti a požehnaní všetkých patriarchov, prorokov, svätého Jána Krstiteľa, svätého Petra i Pavla, všetkých apoštolov, svätých mučeníkov i cirkevných učiteľov. V prvej eucharistickej modlitbe (Rímsky kánon) mu patrí prvé miesto hneď po Panne Márii. Preto mu veriaci už oddávna spievajú :

***Rozliehaj sa, tvoja sláva,
nebom, svetom, česť a chvála,
Jozef, čos bol čistej Panne
z neba daný ku ochrane...***

Pod ochranu tohto svätého Patriarchu sú zverení všetci kresťania všetkých čias. Vyjadruje to i prekrásna pobožnosť cirkevne schválených Litánií k svätému Jozefovi, ktoré zahŕňajú všetky jeho výsady: *svätý Jozef, preslávnny potomok Dávidov, svetlo patriarchov, ženích Božej Rodičky...príklad robotníkov, ozdoba domáceho života, ochranca panien, opora rodín, útecha ubiedených, nádej chorých, patrón umierajúcich, postrach zlých duchov, ochranca svätej cirkvi*

Nijaké iné stvorenie okrem Panny Márie si nezaslúžilo také chvály ako on. Celá Cirkev v ňom uznáva svojho ochrancu a patróna.

Jeho orodovanie je „ pre Cirkev potrebné nielen ako obrana pred vyskytujúcimi sa ohrozeniami, ale taktiež, a predovšetkým ako povzbudenie v obnovennej ceste evanjelizovania sveta a v novej evanjelizácii zahrňujúcej, kraje a národy, v ktorých kedysi ...prekvitalo náboženstvo a kresťanský život a ktoré sú dnes vystavené ťažkej skúške. Aby mohla Cirkev po prvý raz priniesť pravdu o Kristovi alebo ju nanovo hlásať tam, kde sa zanedbalo alebo sa na ňu zabudlo, potrebuje zvláštnu *posilu zhora*

(porov. Lk 24,49, Sk 1,8), pri ktorej pôjde zaiste o dar Ducha Svätého spojený s orodovaním a príkladom jej svätých“. A zvlášť najväčšieho zo všetkých svätých.

V priebehu týchto siedmich týždňov, počas ktorých sa budeme pripravovať na sviatok svätého Jozefa, môžeme si obnoviť alebo obohatiť túto nádhernú úctu k nemu a získať od svätého Patriarchu veľa milostí a nesmiernu pomoc. V týchto dňoch sa budeme k nemu horlivejšie utiekať, zhovárať sa s ním zvlášť si ho zamilujeme. „Veľmi miluj svätého Jozefa. Miluj ho celým srdcom, lebo on spolu s Ježišom najviac miloval svätú Máriu a mal najužší vzťah k Bohu, on ho najviac miloval, hneď po našej Matke. Zaslúži si tvoju lásku, vzťah k nemu ti veľmi pomáha, pretože je majstrom vnútorného života a veľa môže dosiahnuť u Boha a u Božej Matky“.

Využime túto príležitosť počas týchto dní čerpať z jeho mocného orodovania hlavne v záležitosti, ktorá nás najväčšmi trápi.

19.2 Na svätého Jozefa sa môže vzťahovať zásada formulovaná svätým Tomášom Akvinským v súvislosti s plnosťou milosti a svätosti Panny Márie: „Kedykoľvek si Boh vyberie niekoho na nejakú úlohu, pripravuje ho tak, aby bol na ňu vhodný.“

Preto preblahoslavená Panna Mária, povolaná byť Božou Matkou, okrem oslobodenia od dedičného hriechu už od chvíle svojho počatia dostala plnosť milosti prevyšujúcu ostatné milosti všetkých svätých. Mária stála najbližšie pri prameni všetkej milosti, a preto mala z neho väčší úžitok než akékoľvek iné stvorenie. A po Márii nebol nik tak blízko neho ako svätý Jozef, ktorý plnil na zemi úlohu Ježišovho otca. Po Márii nedostal nik také zvláštne poslanie ako svätý Jozef, nik tak veľmi nemiloval Ježiša a nik mu tak neslúžil... Nik iný nebol tak blízko tajomstva vtelenia Božieho Syna. „Práve Jozef z Nazareta mal účasť na tomto tajomstve ako nik iný, okrem Márie, Matky vteleného Slova. Zúčastňoval sa na tomto tajomstve spolu s ňou, ponorený do skutočnosti tej istej spásnej udalosti, bol strážcom tej istej lásky, ktorej mocou si nás nebeský Otec predurčil, aby sme sa skrze Ježiša Krista stali jeho adoptovanými synmi (Ef 1,5)“

Jozefova duša musela byť zaiste vybavená zvláštnymi darmi, aby plnil také mimoriadne poslanie: byť verným ochrancom Ježiša a Márie. Ako by aj nemalo byť výnimočným stvorením, ktorému Boh zveril to, čo najviac na svete miloval? Služba svätého Jozefa bola úlohou takej veľkej dôležitosti, že ani všetci anjeli dokopy neslúžili Bohu tak ako sám Jozef.

Istý autor zo starých čias pouča, že svätý Jozef mal účasť na Kristovej plnosti významnejším a dokonalejším spôsobom než apoštoli, pretože „mal účasť na Božej plnosti v Kristovi: miloval ho, žil s ním, počúval ho, dotýkal sa ho. Napájali sa a sýtili z bohatej studnice Krista, takže sa v jeho vnútri vytvoril prameň vytryskávajúci až k večnému životu.“

Jedinečným spôsobom mal účasť na plnosti milostí Panny Márie : svojou snúbeneckou láskou, vzájomným podriadením sa spoločným záležitostiam a odovzdávaním si vnútorných potešení. Presvätá Panna nemohla súhlasiť, aby bol svätý Jozef ukrátený o dokonalosť, radosť a potešenia. Bola plná dobrotivosti a vďaka prítomnosti Krista a anjelov tešila sa radosťami, ktoré boli skryté všetkým smrteľníkom a mohla ich odovzdávať len svojmu milovanému ženíchovi, aby uprostred svojich námah pociťoval Božiu útechu., a takýmto spôsobom, vďaka duchovnej komunikácii s ním, nepoškvrnená Matka spĺňala Pánovo prikázanie, aby boli dvaja v jednom tele.“

Ó šťastlivý muž, blažený Jozef – modlíme sa v modlitbách slúžiacich na prípravu na svätú omšu -, *keď mu bolo dané nielen vidieť a počuť Boha, ktorého chceli vidieť králi, a nevideli, počuť a nepočuli, ale ho mohol aj pestovať, bozkávať, obliekať a dozerat' naňho., oroduj za nás!* Počuj naše volania vysielané v týchto dňoch k tebe a vkladané do tvojich rúk, aby si ich predložil Ježišovi, ktorý ťa tak veľmi miloval a ktorého si ty tak veľmi miloval na zemi a teraz miluješ a velebíš v nebi. On ti určite nič neodoprie.

19.3 Svätý Bernardín Sienský nás – nasledujúc svätého Tomáša - pouča, že „keď si vo svojej milosti Boh vyberá niekoho do veľmi vznešenej úlohy, obdaruje ho darmi nevyhnutnými na plnenie tejto úlohy, čo vzácne platí u svätého Jozefa, pestúna nášho Pána Ježiša Krista a ženícha Márie“. Svätosť spočíva v uskutočňovaní osobného povolania. U svätého Jozefa šlo hlavne o ochranu Máriinho panenstva uzavretím zákonného – ale svätého a panennského – manželstva. *Zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal : „ Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Duchu Svätého“.* Mária bola jeho manželka a Jozef ju miloval najčistejšou a najnežnejšou láskou, akú si len vieme predstaviť.

Čo sa týka Ježiša, Jozef bdel nad ním, chránil ho, učil ho svojmu remeslu, mal svoj podiel na jeho formácii...“Voláme ho pestúnom, adoptívnym otcom Ježiša, ale tieto výrazy nedokážu plne vyjadriť onen tajomný a milostiplný záväzok. Muž sa len náhodne stáva pestúnom dieťaťa. Jozef sa však nestal pestúnom vteleného Slova náhodou: s týmto cieľom bol totiž stvorený a poslaný na svet, je to prvý a hlavný dôvod jeho predurčenia a všetkých milostí“. Toto bolo vlastne jeho povolanie: byť adoptívnym otcom Ježiša a manželom Márie., živiť a ochraňovať – často uprostred odriekaní a ťažkostí – Svätú rodinu.

Jozef dosiahol taký vysoký stupeň svätosti preto, lebo nezyčajne spoľahlivo a verne odpovedal na milosti, ktoré dostal na plnenie takej jedinečnej úlohy. Dnes môžeme spolu so svätým Patriarchom meditovať o našom povolaní uprostred sveta i o nevyhnutných milostiach, čo nám Pán neustále udeľuje, aby sme ho verne splňali.

Nezabúdajme teda na potešujúci fakt, že ak si Boh niekoho vyberie na určitú úlohu, pripraví ho a aj náležite vystrojí, aby bol na to súci. Nepodliehajte ani pochybnostiam, keď narazíme na ťažkosti pri uskutočňovaní toho čo Boh od nás očakáva pri zabezpečovaní rodiny, pri našom veľkodušnom sebadarovani, o ktoré nás Pán prosí, pri zachovávaní apoštolského celibátu, keď sa Pánovi zapáčilo obdариť nás touto nesmiernou milosťou. Opakujeme si pre seba rozumné dôvody : „pretože mám Božiu milosť, pretože mám od neho povolanie, môžem prekonať všetky prekážky“. Nestráčajme nádej zoči – voči ťažkostiam, ale vkladajme svoju nádej do Boha!

„Svitlo ti v mysli, že spomedzi ľudí, ktorí nepoznajú Boha, on si vybral teba. Chce, aby si sa stal základným kameňom, základom a oporou života Cirkvi.

Keď o tom budeš uvažovať, iste pochopíš, čo to znamená pre tvoj každodenný život: základný kameň, základy – bez lesku, skryté – musia byť pevné, nerozrušiteľne, pretože na nich stojí stavba: keby také neboli, ostali by tu opustené“. Svätý Jozef ako pevná opora, na ktorú sa spoliehali Ježiš s Máriou, nás dnes učí byť pevnými a rozhodnými vo svojom zvláštnom povolaní, lebo od toho závisí viera a radosť mnohých ľudí. Vždy nám pomôže zachovať si vernosť, ak sa budeme často utiekať pod jeho ochranu. *Sancte Joseph... ora pro nobis... ora po me* – môžeme mu opakovať veľa ráz počas dnešného dňa.

*Úcta a kult k svätému Jozefovi vznikli a rozvinuli sa spontánne v srdci kresťanského ľudu, ktorý v osobe tohto svätého Patriarchu dokázal odhaliť vzor pokory, pracovitosti a vernosti v plnení osobného povolania.

Medzi najrozšírenejšie pobožnosti k tomu, ktorý tu na zemi nahrádzal Ježišovi otca, patrí aj sedem nediel' predchádzajúcich jeho sviatok. Jestvuje zvyk počas každej z nich rozjímať o niektorom aspekte osobnosti svätého Patriachu a prosiť ho o príhovor, aby sme získali veľa všetkých nevyhnutných milosti.

Druhá nedel'a sv. Jozefa

Čnosti sv. Jozefa

1. Pokora svätého Patriarchu
2. Viera, nádej a láska
3. Jeho ľudské čnosti

20.1 Počas druhej nedele zasvätenej svätému Jozefovi môžeme sa zblízka pozrieť na čnosti, v ktorých nám svätý Patriarcha slúži za vzor. Svätý Matúš ho predstavuje slovami: *Jozef jej manžel bol človek spravodlivý...* Evanjelium ho teda chváli a definuje takto: *človek spravodlivý*. Jeho spravodlivosť nie je len čnosťou spočívajúcou v dávaní každému toho, čo mu patrí: znamená zároveň aj svätosť, vernosť v obvyklom praktizovaní čností, plnenie Božej vôle. Pojem *spravodlivý* v Starom zákone označuje to čo v Novom zákone termín *svätý*. Spravodlivým je človek čistého srdca a so správnymi úmyslami, zachováajúci vo svojom živote všetky prikázania vo vzťahu k Bohu, blížnemu i sebe samému... Jozef bol *spravodlivý* v plnom zmysle tohto slova. V dokonalej miere sa na ňom prejavili všetky čnosti, aj keď navonok žil život ľudsky skromný a nenápadný. Učiteľský úrad Cirkvi nám pripomína, že „katolícka morálka sa totiž nikdy neobmedzuje len na poučovanie, ako sa vyhýbať hriechu; súčasne hovorí aj o raste v kresťanských čnostiach“, ktoré zdokonaľujú človeka. A Jozef je príkladom praktizovania týchto čností.

Keď uvažujeme o čnostiach svätého Patriarchu – častokrát pred ľudským zrakom skrytými, ale zato v Božích očiach vždy žiariacimi -, musíme si uvedomiť, že takéto črty osobnosti nedokážu doceniť ľudia vnímajúci veci a udalosti len povrchné. U nich je častým zvykom „venovať všetku svoju pozornosť vonkajším veciam a zanedbávať vnútorné skutočnosti; pri práci sa príliš náhliť; venovať pozornosť len ,zdaniu, a nie tomu čo je ,najdôležitejšie,; nadmerne sa starať o ľudskú mienku, a nie o čnosti, akými by mali vynikať. Preto sa potom vo všeobecnosti uznávajú len čnosti, ktorými sa dá zapôsobiť alebo pomáhajúv obchodovaní a styku s ľuďmi, zatiaľ čo vnútorné a skryté čnosti – bez prejavu na verejnosti, lebo sa odohrávajú len medzi človekom a Bohom – nielenže sa nepraktizujú, ale dokonca sa ani nechápu v správnom svetle. V tejto dileme spočíva celé tajomstvo pravej čnosti... Jozef čestný muž – hľadá Boha; Jozef, nesebecký a odputaný muž – nachádza Boha; muž držiaci sa v ústraní – teší sa Bohu...“ Náš život, rovnako ako život Patriarchu, spočíva v hľadaní Boha v každodenných záležitostiach, v dôvernom stretaní sa s ním, v zamilovaní si ho, v prežívaní radosti z jeho lásky.

Prvá čnosť, ktorá sa prejavila v živote svätého Jozefa, je pokora pri rozpoznávaní veľkosti svojho povolania a vlastnej maličkosti. Zaujímať sa neraz po práci pri pohľade na Ježiša v svojej blízkosti rozmýšľal: Prečo Boh vybral práve mňa a nie niekoho iného? Čo mám robiť, keď som už raz dostal od Boha takúto úlohu? Odpoveď však nedostal, výber na konkrétne Božie poslanie je vždy vecou samotného Pána. To on povoláva a dáva hojnosť milostí. Nezabúdajme, že „v hebrejskom jazyku meno Jozef znamená *Boh pridá*. Svätému životu tých, ktorí plnia Božiu vôľu, dá Boh nečakaný rozmer: to, čo je najdôležitejšie, to, čo dáva hodnotu všetkému, to božské. K pokornému a svätému životu Jozefa Boh – ak to tak možno povedať – pridala život Márie a Ježiša, nášho Pána. Boh sa nedá prekonať vo veľkodušnosti. Svätý Jozef si mohol osvojiť slová vyrieknuté Pannou Máriou, jeho manželkou: *Quia fecit mihi magna qui potens est – Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný... qui respexit humilitatem – lebo zhladal na poníženosť svojej služobnice (Lk 1,48-49).*

Jozef bol v skutočnosti obyčajným človekom, ktorému Boh dôveroval a zveril mu veľké veci“

Uvedomenie si svojho povolania, nesmiernosti prijatej milosti a jej nezasluženosť ešte umocnilo Jozefovu pokoru. Jeho život bol vždy naplnený vdáčnosťou Bohu a obdivom k prijatému daru. To isté Boh očakáva od každého z nás: aby sme hľadeli na udalosti vo svetle osobného povolania prežívaného plne radikálnym spôsobom, aby sme aj my vedeli niekedy obdivovať tento veľký Boží dar a boli vdáční Pánovi za jeho dobrotu, že nás povolal pracovať do svojej vinice.

20.2 Napriek ťažkostiam s plným pochopením zvereného tajomstva zostáva Jozefova viera vždy pevná vlastne práve vďaka pokore. Božie slovo prijaté od anjela mu objasní panenské počatie Spasiteľa a Jozef mu v prostote svojho srdca bezvýhradne uverí. Ale čoskoro sa objavia nové nové starosti? Keď Jozef dostáva zjavenie tajomstva Máriinho Božieho materstva, je chudobný, žije len z práce svojich rúk; ešte chudobnejší je vo chvíli narodenia Syna Najvyššieho, lebo ho neprijmú v žiadnom betlehemskom hostinci a Jozef vie, že ono Dieťa je Pán, Stvoriteľ neba i zeme. Jozefova viera je potom opäť vystavená skúške: treba náhle utekať do Egypta... Mocný Boh uteká pred Herodesom. Ako často sa aj my ocitáme zoči-voči situáciám, kde sa má znova potvrdiť naša viera, hoci Božia logika sa tu zdá byť odlišná od tej ľudskej! Svätý Jozef dokáže vidieť Boha v každej udalosti a práve na to potrebuje takú veľkú svätosť, ovocie jeho neustálych odpovedí na prijaté milosti.

Jozefova nádej sa mohla prejavíť v jeho rastúcej túžbe po príchode Spasiteľa, ktorý mu mal byť zverený do starostlivosti. Neskôr táto čnosť vzrasla každým dňom, keď videl, ako Dieťa Ježiš vyrastá po jeho boku, a zaiste sa často spytoval sám seba, kedy sa prejaví ako Mesiáš sveta. Jeho láska k Ježišovi a Márii, živená vierou a nádejou, rástla deň za dňom. Nik ich tak nemiloval ako on. A táto láska sa prejavovala v jeho dennom živote: v spôsobe práce, v jeho zaobchádzaní so susedmi či zákazníkmi...

20.3 *...bol človek spravodlivý...* Milosť spôsobuje, že každý človek dosahuje svoju plnosť podľa Bohom predvídaného plánu; a táto plnosť nielenže lieči rany ľudskej prirodzenosti, ale zároveň ju zdokonaľuje. Nespočetné dary, ktoré dostal Jozef na splnenie poslania od Boha, ako aj jeho dokonalá odpoveď na ne urobili zo svätého Patriarchu človeka plného ľudských a nadprirodzených čností. „Evanjeliové rozprávania nám podávajú obraz nebývanej Jozefovej osobnosti...Predstavujem si ho, „hovorí Jozemaría Escrivá, „ako mladého silného muža, možno o pár rokov staršieho od Panny Márie, ale v plnom rozkvele veku a ľudských síl.“

Svojou spravodlivosťou, svojou svätosťou pred Bohom prenikajúcou jeho osobu Jozef prevyšoval ostatných ľudí. Bol dobrým človekom v plnom zmysle slova: človekom, ktorému mohli iní dôverovať, s lojálnym postojom voči priateľom i zákazníkmi, človekom čestným, ktorý bral primeranú plácu a vždy svedomito vykonal každú úlohu. Boh mu prejavil dôveru do tej miery, že mu zveril svoju Matku a svojho Syna. A v Jozefovi sa nesklamal.

Život svätého Jozefa vyplňala práca najprv v Nazarete, potom asi v Betleheme, v Egypte a opäť v Nazarete. Všetci ho poznali ako pracovitého a úslužného, čo malo mimoriadny význam pri formovaní jeho pevného charakteru. Potvrdzujú to mnohé príbehy uvádzané v evanjeliách. A ani to nemohlo byť ináč, keď s takou ochotou plnil Božie plány a podroboval sa ťažkým skúškam, ako sa spomína v Evanjeliu podľa svätého Matúša.

Jeho profesia si v tých časoch vyžadovala zručnosť a obratnosť. V Palestíne bol „tesár“ človekom zvlášť šikovným a spoločensky váženým. Vyrábala najrôznejšie potrebné a užitočné veci, ako trámy, skrine na šaty, stoly, kreslá, stoličky, jarmá, drevené kade... A používal rozmanité náradia, ako pílu, hoblík, tesárske dláto, pilník, kladivo... Dokázal drevo zglejiť i spojiť... Vedel rozoznať rôzne akosti dreva, jeho tvrdosť, pevnosť; vedel, čo sa k čomu najlepšie hodí...

Ľudské aj nadprirodzené čnosti svätého Jozefa možno zhrnúť, ako to nachádzame v evanjeliu, do niekoľkých slov: *bol človek spravodlivý*. K Bohu i k ľuďom. Bolo by dobré keby sa mohli tieto slová vzťahovať aj na každého z nás. Veď to vlastne očakáva od všetkých Boh. „Všetci veriaci v Krista akéhokolvek stavu a postavenia sú povolani k plnosti kresťanského života a k dokonalosti lásky. Od Apoštola sme sa naučili, že čnosť má hranicu dokonalosti v tom, že nemá nijakú hranicu,“

Jozefova spravodlivosť sa prejavila v čistom a bezúhonnom srdci, v duši disponovanej plniť Božiu vôľu. Popri tom bol osobou milou, srdečnou pri zaobchádzaní s inými, vnímavou na potreby svojich

priateľov i susedov, úprimnou ku všetkým, radostnou. Hoci evanjeliá nezaznamenali ani jedno jeho slovo, opísali nám jeho činy: jednoduché skutky každodenného života odrážajúce jeho svätosť a lásku, ktoré majú byť pre nás zrkadlom, aby sme doň často hľadeli, ak chceme posväcovať svoj bežný život podľa vzoru svätého Patriarchu, „Ide tu zaiste o posväcovanie každého dňa, čo má byť údelom každého človeka podľa jeho stavu a k čomu nám ukazuje vzor pre všetkých dostupný: Svätý Jozef je vzor pokorných, ktorým kresťanstvo dáva veľké poslanie; je dôkazom toho, že byť dobrým a autentickým nasledovateľom Krista neznamena vykonávať čosi veľké, ale len vlastniť bežné ľudské čnosti, jednoduché, ale opravdivé a autentické“ (Pavol VI, Príhovor, 19.3.1969).“

Tretia nedeľa sv. Jozefa

21. Jozef, ženích Márie

1. Manželstvo Jozefa a Panny Márie. Ochranca jej panenstva.
2. Najčistejšia láska Jozefa.
3. Otcovstvo svätého patriarchu voči Ježišovi.

21.1. Každý svätec je obyčajne v niečom charakteristický, má jednu čnosť, ktorej praktizovaním zvlášť vyniká, slúžiac za príklad ostatným kresťanom. Napríklad presvätého Františka z Asisi bola typická jeho chudoba, svätý Ján Vianney bol vzorom kňazstva oddaného službe dušiam, svätý Tomáš Morus mal príkladný občiansky postoj a odvážnu vieru, čo ho priviedla až k mučenictvu... Svätého Jozefa svätý Matúš spomína ako *manžela Márie*. Odtiaľ vychádza jeho svätosť a jeho životné poslanie. Okrem Ježiša nik tak nemiloval Pannu Máriu ani ju lepšie nechránil. Nik iný tak veľkodušne nevydával svoj život za Spasiteľa, ako to urobil svätý Jozef. Prozreteľnosti sa však zapáčilo, aby sa Ježiš narodil v kruhu opravdivej rodiny. Jozef nebol len Máriimým ochrancom, ale aj jej manželom. U Židov manželstvo pozostávalo z dvoch časovo oddelených úkonov : *zásnub a svadby*. Ten prvý neznamenal len sľub o budúcom manželskom zväzku, ale bol už uzavretím zákonného manželstva. Snúbenec zložil do rúk ženy závdavok a nasledovala formula požehnanja. Od tejto chvíle snúbenica nosila titul jeho *manželky*. Podľa obyčaje časový odstup medzi zásnubami a svadobnou hostinou bol asi rok. Práve v tom čase Pannu Máriu navštívil Pánov anjel a v jej lone sa počal Boží Syn; svätý Jozef sa o Božom tajomstve dozvedel v sne mal prijať Máriu ako manželku vo svojom dome. „*Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku (Mt 1, 24)*. Prijal ju spolu s celým tajomstvom jej materstva, spolu so Synom, ktorý mal prísť na svet z Ducha Svätého. Takto prejavil, podobne ako Mária, ochotu a pripravenosť vôle zoči-voči tomu, čo od neho žiadal Boh prostredníctvom svojho posla.“ Druhá časť uzavretia manželstva mala byť akoby doplnkom manželskej zmluvy a vzájomného odovzdania sa, ktoré sa už uskutočnilo. Manželku podľa obyčaje – teraz uviedli do domu manžela, čo sprevádzala veľká svadobná hostina a všeobecná radosť. V očiach všetkých bol zväzok platný už od zásnub a jeho ovocie sa uznávalo legitímne. Patrí k podstate manželského zväzku, že manželia si vzájomne udeľujú práva na svoje telo s cieľom plodenia. Tieto práva existovali aj vo zväzku Márie a Jozefa (ak by neboli u nich existovali, nešlo by o autentické manželstvo), hoci oni, so spoločným súhlasom, zriekli sa možnosti využívať ich; a to bolo vďaka zvláštnemu podnetu a zvláštnym milostiam, ktoré Boh vliat do ich duší. Vylúčenie týchto práv by viedlo k anulácii manželstva, ale úmysel nevyužívania takýchto práv ho nezrušil. Všetko sa dialo v čo najintímnejšej atmosfére, ktorú správne pochopíme len vtedy, keď na to budeme hľadiť s čistým srdcom. Jozef, panenský vzhľadom na Pannu, ochraňoval ju s mimoriadnym jemnocitom a nežnosťou. Svätý Tomáš Akvinský pouča o rôznych dôvodoch, prečo bolo namieste, aby Panna Mária zostala s Jozefom v pravom manželstve: aby sa vyhla

potupe a urážkam od susedov a príbuzných, keď zbadajú, že má dieťa; aby sa Ježiš narodil v autentickej rodine a považoval sa za legitímneho syna zo strany tých čo nepoznali tajomstvo jeho nadprirodzeného počatia; aby obaja našli u Jozefa oporu a pomoc; aby sa príchod Mesiáša neodhali pred diablom; aby sa u Presvätej Panny a rovnako uctievalo jej manželstvo aj panenstvo. . . Panna Mária milovala Jozefa hlbokou a čistou láskou ženy. Ona, ktorá ho dobre poznala, sama si želala, aby sme i my v ňom hľadali oporu a posilu. V Márii a Jozefovi majú manželia dokonalý príklad lásky a nežnosti. V nich nájdú svoj dokonalý obraz aj tí, čo Bohu venovali celú svoju lásku *indiviso corde*, s nerozdeleným srdcom, v apoštolskom celibáte alebo v panenstve prežívanom vo svete, keďže „panenstvo a bezženstvo pre Božie kráľovstvo, nielenže neodporujú dôstojnosti manželstva, ale skôr ju predpokladajú a potvrdzujú. Manželstvo a panenstvo sú dva spôsoby prejavu prežívania jediného tajomstva zmluvy Boha s jeho ľuďmi.“

21.2 Jozef a Mária uzavreli manželstvo v Nazarete, kde sa uskutočnilo aj nevýslovné tajomstvo vtelenia Božieho Syna. Pri zásnubách Mária dostala veno – podľa obyčaje – nejakú nie drahú ozdobu, šaty a nábytok. Dostala nevelký majetok, v ktorom bol možno zahrnutý malý pozemok. . . Nebolo toho veľa, ale chudobný človek si aj to málo vie vysoko ceniť. Jozef ako tesár zaiste pre ňu zhotovil nábytok. Ako sa to deje v nevelkých osadách, z úst sa šírila správa: Mária sa vydala za tesára Jozefa.“ Hoci Panna Mária zložila sľub panennstva ako obeť Bohu, predsa chcela, aby sa zásnuby konali. Manželstvo s takým mužom, ako bol Jozef, jej poskytovalo naliehavé útočisko a zaisťovalo pokoj. Dá sa predpokladať, že Jozef a Mária sa vo všetkom podriadili Božím podnetom a vnuknutiam. Platí pre nich viac než pre kohokoľvek iného pravda vyslovená svätým Tomášom: „Spravodliví často dostávajú podnety Ducha Svätého, ktoré im ukážu, ako majú postupovať.“ Boh pozorne sledoval ľudskú náklonnosť medzi Máriou a Jozefom a posilňoval ju pomocou svojej milosti.

Keď sa Jozef dozvedel, že dieťa v Máriinom lone je ovocím Ducha Svätého, že je Matkou Spasiteľa, zamiloval si ju ešte väčšmi, ale ako brat, ale čistou manželskou láskou, takou hlbokou, že by tu bol zbytočný akýkoľvek telesný vzťah, láskou nežnou, ktorá urobila z Jozefa nielen svedka panenskej čistoty Márie – Panna pred narodením, v narodení a po narodení . . . ako nás učí Cirkev -, ale zároveň aj jej strážcu. Boh Otec starostlivo pripravil panenskú rodinu, kde sa mal narodiť jeho jednorodený Syn. Nie je vôbec zrejmé, že by bol Jozef značne starší od Panny Márie, ako sa to často zobrazuje na plátnach s dobrým úmyslom zdôrazniť Máriino trvalé panenstvo, lebo „na uplatňovanie čnosti čistoty netreba čakať na starobu ani na to, aby chýbali sily. Čistota sa rodí z lásky a pre čistú lásku nie je statnosť a mladícka radosť nijakou prekážkou. Jozef mal mladé telo a mladé srdce, keď sa zasnúbil s Máriou, keď sa dozvedel o tajomstve jej Božieho materstva, keď býval spolu s ňou, rešpektujúc jej neporušenosť, ktorú Boh chcel dať svetu ešte ako ďalší znak, že prišiel na zem medzi ľuďmi.“ „Ťažkosti v chápaní vznešeného tajomstva ich snúbeneckého spoločenstva spôsobili, „ uvažuje Ján Pavol II. o veku svätého Jozefa, „že niektorí už v 2. storočí tvrdili, že Jozef bol mužom v pokročilom veku, a považovali ho skôr za ochrancu, než za snúbenca Márie. Teraz je načase ujasniť si že nebol človekom starším a že práve jeho vnútorná dokonalosť, ako ovocie milosti, ho viedla k tomu, aby prežíval vzťah s Máriou s panenskými citmi snúbenca.“

O takúto lásku prosíme svätého Patriarchu každý z nás v tom stave, do akého ho Boh povolal; o lásku osvecujúcu naše srdce, aby sme mohli s radosťou spĺňať nám zverenú úlohu.

21.3 Evanjeliá naraz nazývajú Jozefa *otcom*.

Jozef miloval Ježiša tak, ako keby ho bol on sám v skutočnosti splodil, ako tajomný Boží dar udelený jeho chudobnému ľudskému životu. Posvätil mu bezvýhradne svoj čas, svoje sily, svoje nepokoje, svoju starostlivosť. Neočakával za to inú náhradu než možnosť čoraz dokonalejšie mu obetovať svoj život.

Jeho láska bola zároveň nežná i mužná, pokojná i vrúcna, emotívna i jemnocitná. Môžeme si ho predstaviť ako berie na ruky malého Ježiša, kolíše ho a spieva mu piesne, ukladá ho na noc, ako mu robí hračky a zabáva ho, jednoducho – ako s ním žije, mazná sa s ním, zahŕňa ho nežnosťou. Žil v celkovom údive nad tým, že sa Božiemu Synovi zapáčilo byť aj jeho synom.

Prosme ho, aby nás naučil milovať Ježiša a túžiť po ňom a po jeho stálej prítomnosti podľa jeho vlastného vzoru.

Štvrtá nedeľa sv. Jozefa

22. Radosti a strasti (1)

1. Pán vždy dá svetlo tým, ktorí konajú s pravým úmyslom.

Tajomstvo panenského počatia Panny Márie.

2. Narodenie Ježiša v Betleheme. Obriezka.

3. Simeonovo proroctvo.

22.1. Keď kontemplujeme život svätého Jozefa, zisťujeme, že bol zároveň plný bôľu i potešenia, strastí i radostí. Ba čo viac, Pán chce skrze jeho život poučiť, že šťastie nikdy nie je ďaleko od kríža a že keď chvíle tmy a bolesti znášame v nadprirodzenom duchu, vzápätí sa nám v duši rozľahne jas a pokoj. Po Kristovom boku sa nám utrpenie zmení na radosť.

Evanjelium nám hovorí o pravom smútku a o pravej radosti svätého Patriarchu. Svätý Matúš píše: *S narodením Ježiša Krista to bolo takto : Jeho Matka Mária bola zasnúbená s Jozefom. Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého.* Jozef si bol dokonale vedomý svätosti svojej manželky, hoci nerozumel zrejmej skutočnosti jej materstva. Privádzalo ho to do rozpakov a vnútornej tmy. Nik nepoznal tak dobre ako on hojnosť čností a dobrotu Máriinho srdca a nik ju nemiloval takou veľkou ľudskou láskou – čistou, najčistejšou, nesmiernou. A pretože bol spravodlivý, cítil povinnosť postupovať podľa Božieho práva. Aby Máriu ochránil pred verejnou potupou, zamýšľal ju potajomky prepustiť. Bola to preňho – i pre Máriu – najťažšia skúška sužujúca mu srdce.

Lenže, aký obrovský bol na jednej strane jeho bôľ prežívaný v temnote, taká nesmierna bola potom radosť, keď do jeho duše vstúpilo svetlo. *Ako o tom uvažoval – keď ešte nechápal tieto záležitosti, lebo mal dušu zbavenú svetla -, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého.“* Rozpýlili sa všetky pochybnosti, na všetko sa našlo vysvetlenie. Jeho duša naplnená pokojom pripomínala teraz jasné a čisté nebo po veľkej búrke. Dostal dva božské poklady – Ježiša i Máriu – a tie budú dávať zmysel jeho životu. Dostala sa mu najviac milovaniahodná a najdôstojnejšia manželka, ktorá je i Božou Matkou, ako aj Boží Syn, ktorý preto, že je synom Márie, stáva sa aj jeho synom. Jozef je už iným človekom : „premenil sa na zvláštneho ochrancu *tajomstva od vekov skrytého v Bohu (Ef 3,9)*“.

Z tejto prvej bolesti a prvej radosti sa môže poučiť, že Pán vždy osvieti toho, kto zoči – voči situácii prevyšujúcej ľudské chápanie postupuje s pravým úmyslom a s dôverou k svojmu Bohu Otcovi. Nie vždy sme schopní porozumieť Božím plánom, jeho konkrétnym opatreniam, príčinám mnohých udalostí; ak mu však budeme dôverovať, vtedy po temnej noci vždy vyjde jasná zornica. A spolu s ňou nastane v duši radosť a pokoj.

22.2 Keď uplynulo pár mesiacov, vydal sa Jozef v sprievode Márie do Betlehema, aby sa dal zapísať, ako to nariadil cisár Augustus. Po troch či štyroch dňoch cesty vstúpili do mesta obaja veľmi unavení, najmä Panna Mária, keďže bola v pozhnanom stave. A tam na mieste svojich predkov sa pre nich nenašlo miesto: ani v hostinci, ani v žiadnom dome, kde Jozef zaklopal s prosbou, aby prichýlili Božieho Syna nachádzajúceho sa v panenskom lone Márie. S úzkosťou v srdci šiel Jozef z domu do domu, vysvetľujúc, že prišli zďaleka ... žene prichádza čas pôrodu ... Presvätá Panna stojaca o pár metrov ďalej, možno vedľa oslíka, na ktorom prešli značnú časť cesty, musela počúvať pri každých dverách rovnaké odmietnutie. Dá sa vari preniknúť do duše svätého Jozefa, aby sme pocítili veľkosť jeho zármutku? Aký bôľ mohla prežívať jeho vyčerpaná manželka v zaprášených sandáloch a šatách!

Pravdepodobne im niekto naznačil, že pri východe z mesta sa nachádzajú prírodné jaskyne. A Jozef zamieril k jednej z nich slúžiacej za maštal', kam ho nasledovala aj Panna Mária, ktorá sotva vládala urobiť ďalší krok. *Kým tam boli, nadišiel jej čas pôrodu. I porodila svojho prvorodeného syna, zavinula ho do plienok a uložila do jasiel'...*

Vo chvíli, keď Mária vzala na ruky Božieho Syna, ktorý bol odvtedy aj jeho synom, Jozef úplne zabudol na všetky trápenia; privinul si ho, bozkával ho a klaňal sa mu. A uprostred takej veľkej biedy a jednoduchosti nebeské zástupy zvelebovali Boha, prespevujúc: *Sláva Bohu na výsostiach*. Jozef mal spoluúčasť na nevýslovnej radosť vyžarujúcej z tej pozoruhodnej ženy zverenej mu do jeho starostlivosti, ktorá bola jeho manželkou. Videl, ako hľadá na svojho Syna kontemploval jej šťastie, jej prekypujúcu lásku, každý jeden z jej posunkov naplnený nežnosťou.

Pomocou tohto smútku a tejto radosť sa môžeme naučiť lepšie chápať, že sa oplatí slúžiť Bohu aj napriek skutočnosti, že sa neraz stretne s ťažkosťami, chudobou či utrpením ... Nakoniec aj jeden pohľad Panny Márie až nadmieru vynahradí tie drobné – a niekedy možno aj trochu väčšie – utrpenia, ktoré nás nevyhnutne v službe Bohu postretnú.

Po ôsmich dňoch, keď ho bolo treba obrezať, dali mu meno Ježiš, ktorým ho anjel nazval skôr, ako sa počal v živote matky. Prostredníctvom toho obradu sa každý mužský potomok zaradil medzi vyvolený ľud. Uskutočňoval to otec, alebo iná osoba v rodičovskom dome či synagóge. Pri obrade sa dieťaťu dávalo meno.

Keďže u Židov vždy malo dávanie mena mimoriadny význam, v prípade mena Ježiš, čo znamená *Spasiteľ*, sa o toto meno postaral sám Boh, keď skrze anjela povedal: *Porodí syna a dáš mu meno Ježiš; lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov.* Z rozhodnutia Najsvätejšej Trojice mal Syn prísť na zem a vykúpiť nás svojím utrpením; bolo potrebné, aby sa meno naznačujúce poslanie, ktoré mal splniť, viazalo k počiatkom utrpenia. Spojením gesta so slovom začal svätý Jozef tajomstvo vykúpenia, keďže spôsobil vyliatie prvých kvapiek vykupiteľskej krvi, ktorá mala doniesť plné ovocie počas bolestného umučenia. Toto plačúce dieťa dostalo svoje meno a v danej chvíli začalo plniť svoje poslanie Vykupiteľa.

Pri pohľade na krv svätý Jozef iste trpel, pretože poznal Sväté písmo a vedel, hoci zatiaľ nedokonalým spôsobom, že jedného dňa ten, ktorý je jeho syno, mal preliať svoju vykupiteľskú krv až do poslednej kvapky, aby dovŕšil, čo naznačovalo jeho meno. Jozefa však naplňala aj radosť, lebo keď ho vzal do náručia, mohol ho už oslovať Ježiš! - menom, ktoré neskôr ešte toľkokrát s nevýslovnou úctou a láskou vyriekol. Vždy mal na pamäti, aké tajomstvo toto meno v sebe skrýva.

22.3 Keď uplynuli podľa Mojžišovho zákona dni ich očisťovania, priniesli ho do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi. Tu v chráme sa konalo jednak očisťovanie Panny Márie od levitickej

nečistoty (aj keď jej fakticky nepodliehala) a zároveň aj *obetovanie Ježiša* a zaplatenie výkupného, ako stanovovali predpisy Mojžišovho zákona. Do chrámu vošiel práve vtedy vedený Duchom Svätým spravodlivý starec Simeon, aby sa stretol so Svätou rodinou. S nesmiernou radosťou vzal do náručia Mesiáša a zveleboval Boha.

Simeon im oznámil, že toto len niekoľkodňové Dieťa je ustanovené *na znamenie, ktorému budú odporovať* – lebo sa nájdú takí, čo budú úporne Krista odmietat' -, a zároveň predpovedal Márii úzke prepojenie s vykupiteľským dielom jej Syna: jej dušu prenikne *meč. Meč*, o ktorom hovorí Simeon, vyjadruje účasť Márie na utrpeniach svojho Syna: jej dušu zasiahne nevýslovný bôľ. Mária už vtedy precítila veľkosť obety svojho Syna a zároveň i vlastne obety. Bola to obrovská bolesť predovšetkým preto, lebo už vo chvíli svojho povolania Mária vedela, že niektorí nebudú chcieť mať účasť na milostiach vyplývajúcich z obety jej Syna. Simeonova predpoveď o tom, že „meč prenikajúci Máriino srdce – a dodajme hneď i Jozefovo, lebo *cor unum et anima una*, s ňou tvorí jedno – je teda obrazom boja za Ježiša alebo proti nemu. Mária sa takto priamo spája s nekonečnou drámou tvoriacou dejiny ľudstva. Je zrejmé, že toto úzke spojenie platí aj pre Jozefa do tej miery, ako je jeho život ako život otca spojený zo životom syna a ako život verného a milujúceho manžela so životom manželky.“ Pri vypočutí Simeonovho proroctva zaiste musel zasiahnuť meč bolesti aj srdce Jozefa.

Toho dňa sa Jozefovi trošku viac poodhalilo tajomstvo spásy, ktorú malo zavŕšiť jemu zverenému Dieťa. Cez toto nové otvorené okno duše kontemploval utrpenie Syna a svojej manželky a vzal si ho za svoje. Nikdy už nezabudol na slová, čo počul v to ráno v chráme.

Spolu s týmto bôľom sa však prejavila aj radosť z predpovede o všeobecnej spásy: Ježiš bol spásou, ktorú Pán pripravil pred tvárou všetkých národov: *svetlo na osvietenie pohanov a slávu Izraela*. Niet väčšieho bôľu, než keď sa niekto protiví milosti, ale ani niet väčšej radosti než radosť z pohľadu na dnes už sa uskutočňujúce vykúpenie a približovanie sa toľkých ľudí ku Kristovi. Nezakúsili sme vari obrovskú radosť, keď sa náš priateľ znova priblížil k Bohu vo sviatosti pokánia, alebo sa rozhodol úplne odovzdať mu svoj život?

„Ó najsvätejšia a najláskavejšia Panna!“ - modlíme sa k Božej Matke. „Pomôž nám, aby sme mali účasť na utrpení Ježiša, ako si to dokázala ty, a aby sme vo svojom srdci pocítovali hlboký odpor k hriechu, úprimnú túžbu po svätosti, čo najhojnejšiu lásku k Ježišovi a jeho krížu, a tak mu mohli skrze našu vrúcnosť a súcitnosť prinášať náhradu za jeho nesmierne útrapy a pokorenia.“ Svätý Jozef, náš otec a pán, pomôž nám skrze tvoje orodovanie priviesť k Ježišovi mnohých tých, ktorí sa vzdialili od Boha alebo nie sú tak blízko, ako si to on želá.

Piata nedeľa sv. Jozefa

23.Radosti a strasti (2)

1. Útek do Egypta.
2. Návrat do Nazareta.
3. Stratenie a nájdenie Ježiša v chráme.

23.1. Istého dňa, keď sa už Svätá rodina pravdepodobne ubytovala v nejakom skromnom betlehenskom domčeku, neočakávane a na veľký údiv Márie i Jozefa navštívili ich mudrci, ktorí priniesli Božiemu Dieťaťu dary. Hneď po odchode týchto vznešených osobností sa *Jozefovi vo sne zjavil Pánov anjel a povedal: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku, ujdí do Egypta a zostaň tam, kým ti nedám vedieť, lebo Herodes bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil.“*

Po veľkej radosti spôsobenej návštevou učených mužov musel Jozef náhle opustiť zariadený dom i malú klientelu, ktorú v Betleheme získal, a vydat' sa do cudzieho a preňho neznámeho kraja z obavy

pred Herodesom hľadajúcim Dieťa, *aby ho zmárnil*. Opäť tu vidíme svetlá i tiene, ktoré Boh toľkokrát zosiela na svojich vyvolených : spolu s nevýslovnou radosťou vyskytujú sa aj veľké trápenia. Boh nechce, aby boli jeho vyvolení ďaleko ani od radostí, ani od kríža. Pán, „milovník ľudí“, pouča svätý Ján Zlatoústý v komentári k tomuto úryvku z evanjelia, „miešal horkosti so sladkosťami, a takto postupoval u všetkých svätých. Nezosiela na nás len samé trápenia, ani neustále potešenia, ale z oboch utkáva život spravodlivých. Rovnako postupoval u Jozefa.“

Svätá rodina sa rýchlo vydala na cestu, ako prikázal anjel. Vzali si so sebou na cestu len to najnevyhnutjšie. „Keďže bol Jozef chudobný, ľahko mu bolo poslúchnuť a odísť hneď po prvom náznaku. Majetok mu nebránil a nebolo ani njakej prekážky, ktorá by ho zdržiavala na tomto mieste. Vzal si so sebou palicu počestného a svoj skromný záprah – ako hovorí tradícia“osliatko -, naň vysadil Máriu s Dieťaťom a vydal sa na cestu. Vďaka tomuto zrejmému nedostatku prostriedkov si ich nikto nevšimol. A keďže Jozef okrem chudoby žil v najvyššom stupni aj pokorou a poslušnosť, nemeškal a bez sťažovania si poslúchol aj príkazy z neba.“

Medzi tým mnohé miestne deti, ktoré ešte nedosiahli druhý rok života, museli dať svoje životy za Ježiša bez toho, aby o tom vedeli. Toto mučeníctvo im otvorilo brány do neba a teraz sa tešia vo večnej blaženosti v kruhu Svätej rodiny. Ich matky sa zasa posvätili skrze svoj duševný bôľ, ktorý sa im stal nástrojom spásy

S veľkou námahou musel svätý Jozef začať odznova budovať rodinný domov, spočiatku často ani nevediac, ako užiť Svätú rodinu. Po určitom čase sa asi všetko ustálilo, ale musel na to vynaložiť veľa úsilia. Hoci sa nachádzal v cudzej krajine, po celý ten čas – možno dokonca celé roky – prežíval Jozef radosť zo spoluzitia s Ježišom a Máriou, ktorí mu robili spoločnosť do konca jeho života. Možno po rokoch, keď už znova žili v Nazarete, spomínali si na tie „egyptské časy“ a hovorili o námahe a ťažkostiach cesty na úteku, ako aj o prvých mesiacoch života v Egypte, no tiež o pokoji, čo pociťovali ako rodičia pri pohľade na rastúceho chlapca Ježiša učiaceho sa z ich úst prvé modlitby. V Ježišovom živote sa od samého začiatku objavuje zviazanosť s krížom a vo všetkých utrpeniach s ním vydržia osoby, ktoré najväčšmi miloval a oni milovali jeho: Mária a Jozef. Svätý Patriarcha trpel, ale neznepokojoval sa kôli ťažko pochopiteľným Božím plánom. Ani nás by :nemali nejako prehnane zaskočiť protivenstvá, bolesť alebo nespravodlivosť, aby sme kôli, nim dokonca strácali duševný pokoj. Všetko to Boh predpovedal.“

23.2. Svätá rodina zostala v Egypte až do Herodesovej smrti. *Po Herodesovej smrti sa Pánov anjel zjavil vo sne Jozefovi v Egypte a povedal mu“ „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku a choď do izraelskej krajiny. Tí čo striehli na život dieťaťa, už pomreli,“* Jozef tak aj urobil,“ale v rôznych okolnostiach svojho života neprestával samostatne myslieť a pociťovať bremeno zodpovednosti spočívajúce na ňom. Práve naopak, celú svoju ľudskú skúsenosť vkladal do služby viery. Cestou z Egypta, *keď sa dopočul, že v Judei kraľuje Archelaus namiesto svojho otca Herodesa, bál sa ta ísť (Mt 2, 22.* Jozef dokázal postupovať v zhode s Božími plánmi a na potvrdenie, že Boh od neho očakával vlastne to isté, dostal usmernenie, aby sa pobral do Galiley.“ A rozhodol sa žiť v meste zvanom Nazaret. . . „

Vidíme že Jozef ešte raz musel opustiť svoj domov a mal pravdepodobne zámer vrátiť sa do Betlehema, odkiaľ vychádzal pri úteku do Egypta. A Boh Otec neušetril ani pri tejto príležitosti úzkostí a ťažkostí tých, ktorých najväčšmi na tejto zemi miloval. Cestou sa mal dozvedieť, že v Júdei nastúpil na trón Archelaus, známy rovnakými ambíciami a krutosťou ako jeho otec Herodes, a keďže Jozef mal so sebou príliš vzácny poklad, než aby ho vystavoval akémukol'vek nebezpečenstvu, *bál sa ta ísť*. Keď rozmýšľal, kde by bolo najlepšie usadiť sa vzhľadom na Ježiša – lebo Ježišovo dobro vždy tvorilo hlavný motív jeho rozhodovania -, dostal usmernenie vo sne a zamieril do Galiley. Tam v Nazarete, kde stretol

svojich dávných priateľov i príbuzných, rýchlo si zvykol na novú domovinu a spolu s Ježišom a Máriou prežíval šťastné a pokojné roky.

Prosme Máriu a Jozefa o to, aby sme dokázali správne využívať protivenstvá a ťažkosti života a neupadali na duchu, ak sa kôli priblíženiu k Ježišovi ocitneme aj bližšie ku krížu, ktorý je požehnaním i znakom, že si nás Boh zamiloval. „Ó preblahoslavená Panna, ty si získala toľko dobra počas svojho pobytu v cudzej krajine, pomáhej nám lepšie slúžiť v tomto slzavom údolí! Nech podľa tvojho príkladu obetujeme Bohu svoje práce, námahy a bolesti, aby Ježiš s väčšou ‚právomocou, spravovalnaše duše i duše našich blízkych.“ U svätého Jozefa si vyprosujme pevnosť obstať uprostred ťažkostí s pohľadom vždy upretým na Ježiša, ktorý je tiež nablízku. On bude naša sila.

23.3. Keď skončil sviatok trvajúci jeden týždeň, začali malé skupinky opúšťať mesto, aby sa za mestom zoradili a vydali na cestu späť do svojich domovov. Muži šli v jednej skupine, ženy v druhej; deti sa pridávali k jednej alebo k druhej skupine. Rodiny sa stretávali až večer pri spoločnom pokrme a nocľahu.

Mária a Jozef takto až na konci prvého dňa zistili, že Ježiš medzi pútnikmi nie je. Spočiatku si mysleli, že sa pridali k inej skupine, a tak sa vydali hľadať hi. Nikto ho však počas cesty nevidel. Celý ďalší deň ho hľadali medzi príbuznými a známimi. Nezískali však o ňom ani najmenšiu správu. Máriu a Jozefa naplnil strach a bolesť. Čo sa mohlo stať? Noc pred návratom do Jeruzalema bola pre nich zaiste strašná. Na ďalší deň sa zavčas rána vrátili do Jeruzalema a všade sa naňho vypytovali. Kde je Ježiš? Čo sa s ním stalo? Pýtali sa, opisovali, ako vyzeral, ale nik o ňom nevedel. „Hľadajú ďalej, on – s ustarostenou tvárou, ona – schúlená do seba od bolesti, aby tak dali budúcim generáciám poučenie, ako sa správať, keď sa im na nešťastie stratí Ježiš.“

Možno najhoršie na tom všetkom bolo zdanlivé mlčanie Boha. Ona Panna, bola tou, ktorú si Boh zamiloval; on Jozef, bol ten, ktorého si Boh vybral, aby nad nimi oboma bdel, a on sám zakúsil, ako Boh zasahuje do ľudských záležitostí. Prečo po dvoch dňoch volania do neba, neustáleho hľadania s rastúcim strachom o Ježiša zostávalo nebo hluché a na ich prosby a na ich trápenia? Niekedy Boh v našom živote mlčí a nám sa zdá, že sme ho stratili. Neraz z vlastnej viny, inokedy sa zdanlivo skryl, aby sme sa vydali hľadať ho. „Ježiš kiež by som ťa už nikdy nestratil...“ - hovoríme mu v hĺbke svojho srdca. Na tretí deň keď sa im už zdalo, že vyčerpali všetky možnosti, Ježiša našli. Predstavme si tú radosť, aká zaplavila dušu Márie i Jozefa, žiar ich tvári, keď sa mohli vrátiť domov s pôvodcom svojej radosti, so samým Bohom, ktorý sa im stratil a oni ho našli. Odváždzali si ho domov držiac ho za ruky, akoby sa báli, že ho stratia ešte raz. Veľmi sa tešili z jeho prítomnosti. Tie tri dni plné strasti a bolesti sa im zdali byť večnosťou.

„Ježiš, kiež by som ťa už nikdy nestratil...“

Prosme svätého Jozefa, aby sme nikdy nestratili Ježiša kôli hriechu, aby sa nikdy nezahmlil náš pohľad kôli našej vlažnosti, ale aby sme vždy jasne videli jeho tvár. Prosme ho tiež, aby nás naučil hľadať Ježiša zo všetkých síl, ako ho, žiaľ niekedy stratíme.

Šiesta nedeľa sv. Jozefa

24. Smrť a oslávenie sv. Jozefa

1. Smrť svätého Patriarchu v blízkosti Ježiša a Márie.

Patrón dobrej smrti.

2. Oslávenie svätého Jozefa.

3. Prosba o povolania.

24.1. *Nesmierne šťastný, blažený si celý,*

ved' do poslednej chvíle s tebou bdeli

*s jasom na tvári Kristus láska sama,
i svätá Panna.
Muž spravodlivý, zbavený pút tela,
keď jeho pieseňživota doznela,
sladkým snom vchádza do nebeskej slávy
s vencom kol hlavy.*

Nadišla hodiny, aby opustil tento svet a zároveň sním aj svoje poklady : Ježiša a Máriu, ktorých mu Boh dal do opatery a tým im, s Božou pomocou, svojou každodennou prácou zarábala na živobytie. Staral sa o Božieho Syna, zveril mu svoju dielňu, vyučil ho rôznym remeslým zručnostiam a dal mu množstvo drobných poučení ako otec synovi. Nakoniec zakončil plnenie úlohy otca, ktorú mimoriadne verne vykonával. Dokonal dielo, ktoré mu bolo zverené.

Nevieme kedy presne nastala smrť svätého Patriarchu. Posledný raz sa s ním stertávame na stránkach evanjelia, keď mal Ježiš dvanásť rokov. Zdá sa, tiež isté že zomrel skôr, než Ježiš začal vyučovať na verejnosti. Keď sa totiž Ježiš vrátil do Nazareta, aby tam kázal, ľudia sa pýtali: *Vari to nie je tesár syn Márie?* Obvykle sa pri synovi odvolávalo bezprostredne na matku iba vtedy, keď hlava rodiny umrela. Ani na začiatku Ježišovej verejnej činnosti, keď bola Mária pozvaná na svadbu do Kány, Jozef sa nespomínal, čo by nebolo v súlade s vtedajšími obyčajami, keby bol svätý Patriarch ešte žil. Nehovorilo sa o ňom ani počas celého verejného účinkovania. Obyvatelia Nazareta raz nazvali Ježiša *synom tesára*, čo mohlo aj znamenať, že ešte neuplynulo veľa času od jeho smrti, keď ho spomínali. Jozef sa neobjavil ani vo chvíli, keď Ježiš zomieral na kríži a Ježiš zveril svoju Matku milovanému učeníkovi. Autori sa zhodujú v tvrdení, že smrť Jozefa musela nastať krátko pred vystúpením Ježiša ako Učiteľa na verejnosti.

Jozef nemohol prežívať pokojnejšiu smrť než umierať obklopený Ježišom a Máriou, ktorí nad ním starostlivo bdeli. Ježiš ho utešoval, rozprávajúc mu o večnom živote; Mária mu zasa venovala najnežnejšiu oddanosť. "Počas Jozefovej agónie zahŕňal ho Ježiš synovskou nehou. Zaručene ho uisťoval, že ich odlúčenosť nebude dlho trvať, že sa onedlho opäť uvidia. Možno použil obraz nebeskej hostiny, na ktorú ho už pozýval večný Otec: „Sluha dobrý a verný, skončil sa pre teba pracovný deň. Vojdi do nebeského domu, kde dostaneš svoju odplatu. Keď som bol hladný, dal si mi jesť. Nemal som bývanie, prichýlil si ma. Bol som nahý, zaodel si ma..."

Ježiš a Mária zatlačili Jozefovi oči a pripravili jeho telo na pohreb... Ten, ktorý neskôr zaplakal pri hrobe svojho priateľa Lazára, zaiste vylieval slzy nad telom muža, ktorý roky žil lenpreňho a pre jeho Matku. A tí čo ho videli plakať, možno vyrieklitie isté slová, čo zazneli neskôr v Betánii: *Hľa, ako ho miloval!*

Je len prirodzené, že svätý Jozef bol vyhlásený za *patróna dobrej smrti*, keďže nikto nemal pokojnejšiu a vyrovnanjšiu smrť než oh v prítomnosti Ježiša a Márie. Utekajme sa k nemu, keď pomáhame imým v posledných chvíľach ich života. Prosme ho o pomoc, aby nás sprevádzal za ruku pred tvár Ježiša a Márie, keď príde náš čas vykročiť na cestu do Otcovho domu.

24.2 Svätý Jozef sa teší po Panne Márii najväčšej svätosti na zemi, kde sa nechal stravovať bez zvyšku pre Božieho Syna a jeho presvätú Matku. Nadruhej strane, "keďže Ježiš ctil počas života Jozefa väčšími než všetkých iných, zaručene ho po jeho smrti aj vyvýšil nad všetkých". Hneď po smrti sa dostala *duša* svätého Jozefa do *lona Abrahámovho*, kde patriarchovia a spravodliví všetkých čias čakali na vykúpenie, ktoré sa už začalo. Tam im možo vyrozprával, že Vykupiteľ je už na zemi a zakrátko sa otvoria brány nebies. " A spravodliví sa naplnili nádejou a vďačnosťou. Zaiste obstúpili Jozefa a zaspievali nikdy nekončiacu pieseň chvály."

Veľa autorov si myslí, a má presvedčivé argumenty, že *telo* svätého Jozefa spojené s dušou sa v oslávenom stave nachádza v nebi, zúčastňujúc sa na večnej blaženosti spolu s Ježišom a Máriou. Uvažujú o tom, že plné oslávenie Jozefa sa udialo pravdepodobne po Ježišovom zmŕtvychvstaní. Jedným zo základných argumentov, o ktoré sa opiera toto presvedčenie jednomyselne potvrdené od 16. storočia, je ten, že sa v Evanjeliu podľa svätého Matúša o udalostiach po Pánovej smrti hovorí nasledovne: *Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnulých svätých vstali z mŕtvych*. Učiteľia Cirkvi i teológovia si myslia, že Ježiš, keď si vyberal zástup zmŕtvychvstalých na potvrdenie vlastného zmŕtvyvstania a víťazstva nad smrťou, iste doň zaradil na prvom mieste svojho adoptívneho otca. Aké skvelé muselo byť toto opätovné stretnutie Ježiša so svätým Jozefom! "Blahoslavený Patriarcha", tvrdí svätý František Saleský, "má v nebi obrovský kredit vďaka u toho, ktorý mu dal takú výsadu, že sa dostal do neba s dušou i telom... Ako by aj mohol odmietnuť túto milosť tomu, ktorému bol po celý život poslušný? Myslím, že Jozef pri pohľade na Ježiša povedal: „Môj Pane, spomeň si, že keď si sa objavil na svete, nežne som ťa objímal v náručí. Teraz ma vezmi medzi svojich najbližších, veď ako som ťa krmil a sprevádzal smrteľným životom, postaraj sa aj ty, aby si ma priviedol k večnému životu." A Ježiš sa zaiste cítil najšťastnejší, keď mohol tejto Jozefovej prosbe vyhovieť.

Blahoslavený Josemaría Escrivá, zakladateľ Opus Dei, na otázku istého chlapca, kde sa nachádza telo svätého Jozefa, dal takúto odpoveď: "V nebi, syn môj, v nebi. Ak veľa svätých vstalo z mŕtvych - tak vraví Sväté písmo -, keď vstal z mŕtvych Pán, zaiste je medzi nimi aj svätý Jozef." Inokedy zasa na tú istú otázku odpovedal takto: "Dnes je sobota, môžeme rozjímať nad tajomstvami slávnostného ruženca... Keď sa krátko zastavíme pri štvrtom tajomstve, pri nanebovzatí Panny Márie, pouvažujme nad tým, ako podľa tradície svätý Jozef umrel už predtým v prítomnosti Presvätej Panny a nášho Pána. Zaručene potom * lebo to hovorí Sväté písmo -, keď Ježiš živý opustil hrob, spolu s ním vstalo z mŕtvych veľa spravodlivých, ktorí s ním vstúpili do neba... Či nie je len prirodzené, že chcel mať po svojom boku toho, ktorý mu slúžil na zemi v úlohe otca?"

V takomto duchu teda môžeme pri rozjímaní o štvrtom tajomstve slávnostného ruženca kontemplovať svätého Patriarchu po boku Ježiša a Márie s osláveným telom, orodujúceho za nás v každej potrebe, o ktorú ho požiadame.

Fecit te Deus quasi patrem Regis et dominum universae domus eius: ora pro nobis. Boh ťa urobil takmer otcom Kráľa a pánom celého svojho domu. Oroduj za nás.

24.3 "Možno to s nábožnosťou prijať za svoje, hoci sa to nedá potvrdiť," pouča nás svätý Bernardín Sienský, "že najmilosrdnejší Boží Syn, Ježiš, si uctil svojho adoptívneho otca takou istou výsadou ako svoju najmilovanejšiu Matku a tak, ako ju vzal s osláveným telom do neba, rovnako v deň zmŕtvychvstania zjednotil so sebou aj najsvätejšieho Jozefa v sláve zmŕtvychvstania. Tým dosiahol, že keď Svätá rodina - Kristus, Panna Mária a Jozef - žila spolu na zemi pracovným životom a v láskyplnej milosti, môže teraz spolu kráľovať vo večnej sláve, s telom i dušou v nebi."

Teológovia, ktorí podporujú toto čoraz viac prijímané učenie, pridávajú aj iné argumenty o jeho vhodnosti. Prostredníctvom danej výsady sa totiž hlbšie potvrdzuje osobitná dôstojnosť svätého Jozefa, patriaca mu vzhľadom na zverené poslanie na zemi i na jeho mimoriadnu vernosť pri plnení tohoto poslania. Nevýslovná láska Ježiša a Márie k svätému Patriarchovi si akosi vyžaduje, aby sa aj on pripojil ako účastník na Ježišovom zmŕtvychvstaní bez potrebného čakania až do konca vekov. A je tiež na mieste, aby vznešenej svätosti Jozefa, nadmieru predstihujúcej a presahujúcej iných svätých, zodpovedal skorší podiel na konečnej odmene. Rovnako aj blízkosť pri Ježišovi a Márii, dôverné spoločenstvo s Vykupiteľovým Človečenstvom kladie ešte väčšmi požiadavku, aby sa nepripustilo porušenie jeho tela v hrobe. Napokon jedinečné poslanie Jozefa ako patróna všeobecnej Cirkvi ho

stavia do pozície prevyšujúcej všetkých kresťanov, čo znamená preňho aj iné podmienky po smrti: aby sa kôli vykonávaniu tohoto všeobecného patronátu tešil výnimočným spôsobom plnej nesmrteľnosti.

Svätý Jozef splnil zverené poslanie s dokonalou vernosťou. Jeho život spočíval v ustavičnej bezvýhradnej odovzdanosti do Božej vôle pre dobro Svätej rodiny a všetkých ľudí. Teraz je v nebi jeho srdce naplnené "výnimočnou a precítenou sympatiou voči celému ľudstvu", ale zvlášť voči tým, ktorí prijali zvláštne povolanie a odovzdali sa Božiemu Synovi vo svojej profesionálnej práci, ako to robil sám Jozef. Prosme ho dnes, aby čo najviac ľudí odpovedalo na povolanie plného sebaodovzdania a veľkodušne nasledovali túto Božiu výzvu; aby Boh obdaril touto obrovskou cťou tých našich synov, bratov, príbuzných alebo priateľov, ktorí by mohli prijať toto povolanie. Ján Pavol II. sa tiež obrátil na rodičov slovami: "Proste Boha, aby vaše deti dokázali v budúcnosti vybrať si cestu zhodujúcu sa s Božím plánom ohľadne ich osoby. Nechajte im slobodnú voľbu, ak počujú Božiu výzvu na radikálne nasledovanie Ježiša Krista. Deti nie sú vaším vlastníctvom. Boh vám ich zveril na určitý čas. Vašou úlohou je ich vychovávať v slobode, akú potrebujú, aby mohli zodpovedne vziať na seba osobné úlohy."

Prosme svätého Patriarchu, aby boli všetci kresťania dobrými nástrojmi, ktoré budú odovzdávať tento jasný Pánov hlas do duší, keďže *žatva je veľká, ale robotníkov málo*.

Siedma nedeľa sv. Jozefa

25. Patronát sv. Jozefa

1. Orodovanie svätých.

2. Obracať sa na svätého Jozefa vo všetkých potrebách.

3. Zášťita svätého Jozefa nad celou cirkvou a nad každým kresťanom.

25.1 Učiteľský úrad Cirkvi často opakuje, že v nebi svätí obetujú Bohu svoje zásluhy získané na zemi za nás, ktorí sme ešte stále ako „putujúca Cirkev“ na ceste. Súčasne učí, že je dobré a užitočné obracať sa na nich spoločne, ale aj na každého osobitne, prosiac ich o príhovor u Pána. Keď svätý Tomáš Akvinský vysvetľuje prostredníctvom svätých, hovorí, že ono neznamená, že by bolo nedokonalé Božie milosrdenstvo alebo že si chceme týmto prostredníctvom nakloniť Božiu dobrotivosť voči nám, ale že k svätým sa máme utiekať jednoducho preto, aby sme rešpektovali prirodzený poriadok vecí, keďže oni sú Bohu najbližšie. Účasťou na Božej sláve svätí poskytujú pomoc núdznym, a tak sa stávajú spolupracovníkmi Boha, „nad ktorého niet nič božskejšieho“.

Hoci svätí už nie sú schopní niečo si zaslúžiť, môžu sa za nás prihovárať na základe svojich zásluh získaných počas života, ktoré teraz predkladajú Božiemu milosrdenstvu. Prosia Boha o splnenie našich potrieb tak, že ich posilňujú svojimi prosbami a znova obetujú Bohu svoje na zemi vykonané dobré skutky trvajúce naveky. Hoci pre seba si už nemôžu nič zaslúžiť – čas na to sa skončil ich smrťou, predsa však sú schopní „získavať zásluhy pre druhých alebo lepšie pomáhať vďaka svojim predošlým zásluhám, pretože počas živote si pred Bohom urobili zásluhy, aby ich modlitby mohli byť vyslyšané aj po smrti“. Aký stupeň milosti svätí pre nás získavajú, to závisí od nimi dosiahnutého stupňa svätosti a zjednotenia s Bohom, od dokonalosti ich lásky, od zásluh získaných v pozemskom živote, od nábožnosti, s akou ich vzývame, alebo „od toho, či sa Bohu zapáči potvrdiť ich svätosť“.

Orodovanie niektorých z nich je predovšetkým účinné v určitých veciach a potrebách“ v privedení niekoho vzdialeného od Boha k sviatosti pokánia, v rodinných potrebách, v práci, v chorobe...Nie je ďaleko od pravdy zbožnosť tých jednoduchých duší, ktoré sa obracajú na konkrétnych svätých vo svojej špecifickej potrebe. Príhovor svätých „závisí zvlášť od akcidentálnych zásluh, ktoré získali v rôznych životných stavoch alebo zamestnaniach“, poučá svätý Tomáš, „takže potom svätec, ktorý získal mimoriadne zásluhy v chorobe alebo pri vykonávaní určitej úlohy, mal by mať špeciálnu schopnosť pomáhať tým, ktorí trpia rovnakou chorobou alebo majú vykonať podobnú úlohu“.

O účinnosti orodovania svätého Jozefa svätá Terézia z vlastných skúseností napísala: „Zdá sa mi, že iným svätým dal Pán milosť pomáhať pri jednej potrebnej záležitosti, tento slávny svätý však pomáha

vo všetkých potrebách. A Pán nám chce dať na vedomie, že tak, ako mu bol pestúnom, nazývajúc ho otcom a rozkazujúc mu -, rovnako v nebi mu splní všetko, o čo ho prosí.“

Utekajme sa k svätému Jozefovi v mnohých rozmanitých potrebách, ale zvlášť v potrebách tých ľudí, ktorí sa zverili do našich modlitieb.

25.2 Keď ide o svätosť a osobitné zásluhy získané týmto svätým v úlohe verného ochrancu Svätej rodiny, jeho záštita je z všetkých – s výnimkou preblahoslavenej Panny Márie – najmocnejšia a je okrem toho všeobecnejšia, vzťahujúca sa na duchovné, ako aj na materiálne potreby a na každého človeka za akýchkoľvek okolností, v ktorých sa nachádza, „Podobne ako lampa v dome, šíriaca pokojné, rodinné svetlo či atmosféru intimity a dôvery, pozývajúca nás k bdelosti naplnenej prácou a k vážnym zamysleniam sa vo chvíľach, keď otrebujeme útku proti nude a strachu zo samoty. . . „pouča Pavol VI., „tak aj svetlo vycádzajúce z láskyplnej postavy svätého Jozefa vylieva svoje požehnané lúče na Boží dom, ktorým je Cirkev“ napĺňa ju ľudsky neopísateľnými spomienkami viažucimi sa na objavenie Božieho Slova na scéne tohto sveta, keď sa stalo človekom pre nás ako my bolo odkázané na ochranu, vedenie a autoritu chudobného remeselníka z Nazareta, a osvecuje ju jedinečným príkladom tohto najšťastnejšieho zo všetkých svätých práve vďaka jeho dôvernej jednote s Kristom a Máriou, vďaka jeho službe Kristovi, vďaka jeho službe z lásky.“

Ježiš a Mária nás svojim spolunažívaním s Jozefom v Nazarete učia, ako sa k nemu utiekať. Ich postoj musí byť pre nás vzorom. Ako sa sami často naňho obracali s láskou a úctou a dosiahli od neho pomoc, tak aj nás povzbudzujú, aby sme ho s plným spohľadnutím a s dôverou prosili o jeho silný príhovor. Keď „sa utiekame k svätému Jozefovi s prosbou o pomoc, neobávajme sa ani sa neľakajme, ale majme živú, pevnú vieru, že tieto prosby sú veľmi milé Bohu i Kráľovnej anjelov“. Panna Mária po Bohu nikoho nemilovala väčšmi než svätého Jozefa, svojho manžela, ktorý jej pomáhal a ochraňoval ju, a ona sa mu ochotne podriaďovala. Môžeme si predstaviť účinnosť prosby svätého Jozefa adresovanej svojej panenskej manželke, ktorej Pán zveril do rúk všetky milosti? Odtiaľto pochádza porovnanie, ktoré s takou obľubou používajú mnohí autori: Ako je Kristus jediným prostredníkom u Otca a Mária jeho Matka, je cestou ku Kristovi, tak zasa bezpečnou cestou k Márii je svätý Jozef“ od Jozefa k Márii, od Márie ku Kristovi a od Krista k Otcovi.“

Cirkev hľadá u svätého Jozefa takú záštitu, pevnosť, ochranu a pokoj, aké dokázal zabezpečiť Svätej Rodine v Nazarete, tvoriacej akoby zárodok celej Cirkvi. Otcovské orodovanie svätého Jozefa zahŕňa zvláštnym spôsobom všeobecnú Cirkev, duše, ktoré sa usilujú o svätosť uprostred bežnej práce, kresťanskej rodiny i tých, čo zakrátko opustia tento svet a vydajú sa na cestu do Otcovho domu.

„Veľmi miluj svätého Jozefa. Miluj ho celým srdcom, lebo spolu s Ježišom najviac miloval svätú Máriu a mal najužší vzťah k Bohu, on ho najviac miloval, hneď po našej matke. Zaslúži si tvoju lásku, vzťah k nemu ti veľmi pomáha, pretože jemajstrom vnútorného života a veľa môže dosiahnuť u Boha a u Božej Matky.“

25.3 Patronát svätého Jozefa nad Cirkvou je predĺžením jeho starostlivosti prejavovanej Ježišovi, Hlave Cirkvi, a Márii, Matke Cirkvi. Preto bol vyhlásený za *patrona Katolíckej cirkvi*. Ten nazaretský dom, ktorý Jozef spravoval z pozície právomoci otca, niesol v sebe zárodok rodiacej sa Cirkvi. Zdá sa teda, že „ako sa Jozef voľakedy sväto staral o rodinu z Nazareta vo všetkých jej potrebách, tak teraz obraňuje a ochraňuje svojim nebeským orodovaním Kristovu Cirkev“. Toto vyhlásenie sa urobilo v ťakých chvíľach, ktorými prechádzala Cirkev, naša matka, v podmienkach a z dôvodov, ktoré pretrvávajú aj dnes. Preto sa musíme k nemu utiekať stále, ale zvlášť vtedy, keď sa na Cirkev najväčšmi útočí, keď ju znevažujú a chcú vytlačiť na okraj verejného života, aby nevlývala účinne na životy ľudí“ tie životy ktoré treba osvetliť a priviesť km Bohu. Pápeži neustále povzbudzovali k úcte a oddanosti svätému Jozefovi. Poslanie svätého Jozefa trvá po stáročia a jeho otcovská starostlivosť sa týka každého z nás.

„Túžim priblížiť všetkých k nábožnej úcte k tomuto chvályhodnému svätému,“ píše svätá Terézia od Ježiša, „keď si vďaka dlhoročnej skúsenosti uvedomujem, aké veľké dobro nám u Boha vyprosil. Nikdy som nestretla niekoho, kto by mal k nemu ozajstnú úctu a zvlášť sa k nemu utiekal, a nedosiahol by stále väčší úžitok v čnostiach, lebo veľmi pomáha každej duši, ktorá sa mu zverí do ochrany. Už oddávna, čo sa pamätám, každý rok na jeho sviatok ho prosím o nejakú milosť a vždy ju dostanem, a ak je moja prosba v niečom neprimeraná, on ju vždy napravi pre väčšie dobro mojej duše.

Keby som mala poverenie, rada by som obsérnejšie a do detailu opísala milosti, ktoré tento svätec sprostredkoval mne alebo aj iným . . . Pre Božiu lásku prosím každého, kto by mi neveril, nech to vyskúša a na vlastnej koži sa presvedčí, akým dobrodením je utiekať sa k tomuto slávnemu Patriarchovi a ctiť si ho; zvlášť tí, ktorí praktizujú modlitbu, mali by ho ustavične vzývať s dôverou a láskou, lebo neviem, ako môže niekto rozjímať o Kráľovnej anjelov, o tých rokoch, ktoré prežila s Dieťaťom Ježišom, a zároveň nedakovať svätému Jozefovi za oddanosť, s akou sa o nich oboch vtedy staral.“

Hoci svätého Jozefa nepočujeme v evanjeliu ani raz prehovoriť, predsa nik nevyučoval lepšie než on. „V tom, čo je ľudské, Jozef bol Ježišovi učiteľom; ich denné spolunažívanie naplňala Jozefova nežná láskavosť a radostné sebazaprenie. Či to nie je dostatočný dôvod považovať tohto svätého muža, svätého Patriarchu, v ktorom sa završuje viera Starého zákona, za učiteľa duchovného života? Ved' duchovný život nie je nič iné ako vytrvalé a dôverné spoločenstvo s Kristom s túžbou pripodobniť sa mu. A Jozef nám bude vedieť porozprávať veľa vecí o Ježišovi.“ Často ho prosíme o pomoc, a zvlášť v týchto dňoch prípravy na jeho sviatok. Nasledijme príklad „duší zvlášť citlivých na pôsobenie Božej milosti“, ktoré „odôvodnene vidia v Jozefovi svetlý príklad vnútorného života“. *Bud' nám vždy, svätý Jozef, našim ochrancom. Nech nás tvoj vnútorný duch pokoja, mlčanlivosti, práce a modlitby v službe svätej Cirkvi oživuje a potešuje v jednote s tvojou manželkou, našou najsladšou a nepoškrvnenou Matkou, v pevnej a nežnej láske k Ježišovi, nášmu Pánovi.*

19. MAREC

26.Sv. Jozef, ženích Panny Márie

SLÁVNOSŤ

1. Prísľuby Starého Zákona sa uskutočňujú v Ježišovi skrze Jozefa.

2. Vernosť svätého Patriarchu v Bohom zverenom poslaní.

3. Naša vernosť.

26.1 *Hľa toto je verný a spravodlivý služobník, ktorého Pán ustanovil nad svojou rodinou. Pánova rodina z úvodného spevu dnešnej svätej omše je predovšetkým svätá rodina z Nazareta, Boží poklad na zemi zverený svätému Jozefovi, ktorý jej ako verný a múdry správca s radosťou a bezvýhradne obetuje svoj život. Pánovou rodinou je aj Cirkev, uznávajúca vo svätom Jozefovi svojho ochrancu a patróna.*

Prvé čítanie zo svätej omše pripomína starodávne prísľuby, keď z pokolenia na pokolenie ohlasuje sa príchod mocného a spravodlivého kráľa, dobrého pastiera, čo privedie svoje stádo na zelené pašienky, vykupiteľa, ktorý nás spasí. V dnešnom čítaní Pán oznamuje Dávidovi prostredníctvom proroka Nátana, že z jehopotomstva vyjde Mesias, ktorého kráľovstvo bude trvať večne. Po línii Jozefa je Ježiš Dávidovým potomkom. V ňom sa splňajú prorostvá dané už od čias Abraháma.

„Spolu s vtelením sa prísľúbenia a ,obrazy, Starého zákona stávajú ,skutočnosťou, : miesta, osoby, udalosti a obrady sa splietajú do vzájomných súvislostí podľa presných Božích príkazov zvestovaných službou anjelov a prijatých tvormi zvlášť citlivými na Boží hlas. Mária je ponížená Pánova služobnica, pripravovaná od večnosti na úlohu byť Božou Matkou; Jozef je tým. . . ktorý má zodpovednosť

starat' sa o ,usporiadany, prichod Bozieho Syna na svet, pri zachovaní božských dispozícií a ľudských zákonov. Celý Ježišov život – jednak , súkromný, , jednak ,skrytý, - sa zveruje Jozefovi do jeho starostlivosti.

*Prevzaté z **HOVORIŤ S BOHOM** Francisco F.Carvajal*

Meditácie na každý deň

SLÁVNOSTI A SVIATKY

január - jún

vydavateľstvo LÚČ